

Warszawski sport – drużyny i związki sportowe przedwojennej Warszawy

Alternatywna lekcja stacjonarna (preferowana dla uczniów klas młodszych)

RODZAJ LEKCJI:

lekcja stacjonarna

GRUPA WIEKOWA:

szkoła podstawowa klasy 4–8

METODA PRACY:

- wykład nauczyciela,
- wspólna praca z uczniami,
- samodzielna praca,
- podsumowanie lekcji,
- praca domowa.

CZAS TRWANIA:

1 godzina lekcyjna

POMOCE DYDAKTYCZNE:

Zdjęcia obiektów historycznych.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. WPROWADZENIE PRZEZ NAUCZYCIELA W TEMAT ZAJĘĆ (10 minut):

Nauczyciel prosi uczniów o porównanie stylu życia i sposobów spędzania wolnego czasu dziś i w latach 30. Dzieci mogą wczuć się w rolę swoich rówieśników i w tabeli mogą wpisać różne czynności, które można było robić dawniej i dzisiaj. Po sprawdzeniu powinno się okazać, że sport odgrywał niezwykle ważną rolę w czasach, gdy dzieci spędzały więcej czasu na ulicy bez placów zabaw, boisk, hal sportowych itd. Zaś współcześnie więcej czasu spędza się przed telewizorem i telefonem, w galeriach handlowych etc.

2. ROZWINIĘCIE TEMATU ZAJĘĆ (22 minuty):

Nauczyciel wyjaśnia historię rozwoju sportu warszawskiego. Wskazuje problemy, z którymi mierzyli się mieszkańcy Warszawy (brak infrastruktury, brak funduszy, problemy, jakie stwarzał zaborca). Opowiada o bolączkach dzieci i młodzieży, braku możliwości nauki i uprawiania sportu w szkołach. Bazując na mapie i zdjęciach, prosi uczniów, aby wybrali jakiś obiekt, a następnie opowiada o jego historii. Zwraca uwagę, czy klub i infrastruktura istnieje do dzisiaj i czy tradycje danej dyscypliny są kontynuowane przez inne, współczesne kluby. Nauczyciel podkreśla, że jest to tylko jedno z miejsc, w których warszawiacy mogli uprawiać sport. Na podstawie załączonej mapy i zdjęć pokazuje uczniom, jak wiele tego typu obiektów znajdowało się w dzielnicy czy w całej Warszawie.

W dalszej kolejności nauczyciel dzieli uczniów na grupy. Mają one wybrać obiekty sportowe, z których chcieliby korzystać, gdyby żyli w latach 30., oraz drużyny, którym chcieliby kibicować (na jakie stadiony musieliby wtedy pójść, czy było to blisko ich domu, szkoły, etc.).

3. REKAPITULACJA (5 minut):

Nauczyciel wyjaśnia, że w trudnych przedwojennych czasach w Warszawie działało blisko 200 klubów o bardzo zróżnicowanej propozycji uprawiania sportu. Przypomina prekursorów warszawskiego sportu, szczególnie Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie. Podkreśla znaczenie sportu w życiu kulturalnym warszawiaków oraz poczucie zżycia z klubem bądź stowarzyszeniem poprzez bogatą pozasportową ofertę danej organizacji. Zadaje pytania dotyczące funkcji, jakie pełniły kluby sportowe, i naprowadza uczniów na prawidłową odpowiedź (kulturalno-oświatowe, turystyczne i wychowawcze). Pyta uczniów, czy te wartości są nadal aktualne. Wskazuje duże obiekty sportowe, które w chwili obecnej są na pograniczu dewastacji i zniknięcia z mapy współczesnego warszawskiego sportu (obiekty należące do „Skry” czy kolarski „Orzeł”). Podkreśla potrzebę ich ochrony i możliwości wykorzystania jako kontynuatora działalności sportowej bądź atrakcji turystycznej.

4. ZADANIE PRACY DOMOWEJ (5 minut):

Nauczyciel przekazuje uczniom pracę domową. Należy opisać historię jednego lokalnego klubu sportowego (np. piłkarskiego, judo, lub innego działającego w najbliższej okolicy). Krótkie wypracowanie powinno zawierać wskazanie lokalizacji, typu obiektu, ewentualnej historii powstania oraz informacji uzyskanej od lokalnej społeczności (np. starszych sąsiadów).

LITERATURA:

1. *Encyklopedia klubów sportowych Warszawy i jej najbliższych okolic w latach 1918–1939*, Robert Gawkowski, Warszawa 2008.
2. *Warszawa II Rzeczypospolitej 1918–1939, tom II, Zarys dziejów warszawskiego sportu 1918–1939*, kom. red.: Emilia Borecka, Marian Drozdowski – red., Halina Janowska.
3. *Ogrody zabaw i gier ruchowych im. W.E. Raua w Warszawie w: „Wychowanie Fizyczne i Sport”*, 1960, nr 4 – Andrzej Brymas, Kajetan Hądzelek.
4. *Sport w przedwojennej Warszawie*, koncepcja i oprac. Aleksandra Janiszewska, Fundacja Ośrodka KARTA , Warszawa 2012.